

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджую:

Декан факультету економіки
та управління

Андрій КОЦУР

« 29 » серпня 2025 р.

Затверджую:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 29 » серпня 2025 р.

Затверджую:

Директор навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПІГЕЛЬ

« 29 » серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни
«Право»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальність – 073 Менеджмент

Освітньо-професійна програма - «Управління персоналом»

Кафедра цивільного права і процесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІР	Тренінг	СР	Разом	Екзамен /залік
Денна	2	4	32	14	3	6	35	90	Екзамен
Заочна	2	4	8	4			78	90	Екзамен

Тернопіль – ЗУНУ, 2025

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 Менеджмент (затверджена Вченою Радою ЗУНУ, протокол № 11 від 26.06.2024 р.).

Робочу програму склала к.ю.н., доцент, доцент кафедри цивільного права і процесу Наталія МАРЦЕНКО

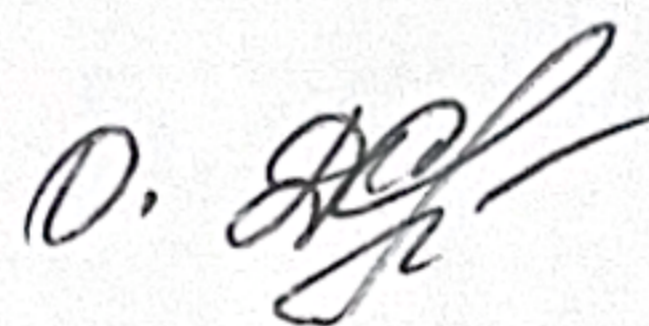
Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОПШ

Ольга ДЯКІВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Право»

1. Опис дисципліни «Право»

Дисципліна «Право»	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3	Галузь знань – 07 Управління та адміністрування	Статус дисципліни: нормативна Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 073 Менеджмент	Рік підготовки Денна – 2 Заочна - 2 Семестр Денна – 4 Заочна - 4
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма – «Управління персоналом»	Лекції Денна – 32 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття Денна – 14 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 90	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота Денна – 35 Заочна – 78 Тренінг Денна – 6 Індивідуальна робота Денна – 3
Тижневих годин – 6, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Право»

2.1. Мета вивчення дисципліни:

формування у студентів цілісного розуміння закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права, засвоєння основних понять юриспруденції, опанування положень Конституції України та ключових нормативно-правових актів, а також набуття знань про основи галузей права, принципи законності, правопорядку, юридичної відповідальності й правової культури в контексті розбудови демократичної, правової держави.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

формування у здобувачів системного уявлення про право як про цілісне соціальне явище, його роль у суспільстві та значення для забезпечення законності, справедливості й правопорядку; розкриття змісту та особливостей основних галузей права України (конституційного, цивільного, адміністративного, кримінального, трудового, господарського тощо), їх місця та взаємозв'язків у правовій системі; вироблення умінь аналізувати норми права та застосовувати їх до практичних ситуацій; сприяння засвоєнню базових понять і категорій юридичної науки; розвиток навичок орієнтації у законодавстві, використання нормативно-правових актів; виховання правової культури, поваги до права й відповідального ставлення до виконання правових обов'язків та захисту власних прав; забезпечення розуміння міжнародних та європейських стандартів права і їхнього впливу на національну правову систему.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни «Право» є наступні дисципліни: «Історія державності та культура України», «Філософія», «Політологія», «Підприємництво».

2. 5. Результати навчання:

Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;

Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

3. Програма навчальної дисципліни «Право»

Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії держави і права. Правовідносини

Тема 1. Основи теорії держави і права: сутність, функції та форми держави.

Поняття держави. Ознаки держави. Сутність держави. Державна влада, її інститути та поділ влади. Особливості державної влади. Поняття функцій держави. Класифікація функцій держави. Форми держави. Форма правління (монархія, республіка). Форма державного устрою (унітарна держава, федерація, конфедерація). Політичний режим (демократичний, антидемократичний). Ознаки громадянського суспільства. Поняття правової держави. Принципи правової держави. Ознаки правової держави.

Поняття права. Ознаки права. Сутність права. Поняття форм (джерел) права. Основні форми права (нормативний акт, правовий звичай, правовий прецедент, нормативний договір, правова доктрина). Функції права. Поняття системи права. Ознаки системи права. Норма права: поняття, внутрішня структура. Інститут права.

Тема 2. Правовідносини. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.

Поняття правовідносин. Ознаки правовідносин. Матеріальні та юридичні передумови виникнення правовідносин. Суб'єкти правовідносин. Об'єкти правовідносин. Правова поведінка та її види. Поняття та види правомірної та неправомірної поведінки. Правопорушення: його склад та види. Юридична відповідальність. Види юридичної відповідальності.

Змістовий модуль 2. Загальна характеристика основних галузей права

Тема 3. Конституційне право як провідна галузь права України.

Поняття, предмет та система галузі конституційного права. Місце та роль конституційного права в системі права України. Джерела галузі конституційного права. Державні символи України. Конституційні принципи поділу державної влади. Система органів державної влади в Україні. Конституційний статус та функції Верховної Ради України. Конституційний статус Президента України. Конституційний статус Кабінету Міністрів України. Народовладдя. Референдум. Громадянство. Свобода, права та обов'язки громадян.

Тема 4. Основи цивільного права України.

Поняття цивільного права. Цивільні правовідносини. Майнові та немайнові права. Фізична особа як учасник цивільних відносин. Юридична особа як учасник майнових цивільних відносин. Об'єкти цивільних прав. Цивільна дієздатність та правоздатність фізичних осіб.

Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Закон України «Про захист прав споживачів».

Поняття, зміст та форми права власності. Право власності юридичних осіб. Господарські товариства. Захист власності. Право інтелектуальної власності. Загальні положення про договори. Захист цивільних прав. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Спадковий договір.

Тема 5. Основи трудового права України.

Поняття, предмет та джерела трудового права. Колективний договір, зміст та порядок укладення. Трудовий договір: сторони, зміст та види. Підстави припинення трудового договору та їх класифікація. Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунків. Робочий час та час відпочинку. Поняття та види відпусток. Оплата та охорона праці. Трудова дисципліна: порядок застосування заохочень і дисциплінарних стягнень. Порядок вирішення трудових спорів.

Тема 6. Основи адміністративного та кримінального права України.

Поняття, предмет та джерела адміністративного права. Принципи державного управління в Україні. Суб'єкти адміністративного права. Поняття адміністративного правопорушення та його ознаки. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності. Відповідальність за окремі види правопорушень.

Поняття кримінального права, його принципи, джерела та система. Поняття та ознаки злочину, його види та стадії. Кримінальна відповідальність та її підстави. Корупційне правопорушення: поняття та відповідальність.

Тема 7. Основи права природокористування.

Основні поняття права природокористування. Екологічна безпека. Об'єкти та суб'єкти права природокористування. Право власності на природні об'єкти. Право користування природними об'єктами.

Тема 8. Основи сімейного права України.

Поняття сімейного права. Предмет правового регулювання. Поняття шлюбу. Умови одруження (взаємна згода, досягнення шлюбного віку). Перешкоди до укладення шлюбу. Порядок укладення шлюбу. Шлюбний контракт. Припинення шлюбу (в односторонньому порядку, в органах ДРАЦС, в судовому порядку). Юридичні наслідки припинення шлюбу. Особисті й майнові права та обов'язки подружжя.

4. Структура залікового кредиту з навчальної дисципліни «Право»

Денна форма навчання

№ п/п	Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	
Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії держави і права. Правовідносини							
1.	Тема 1. Основи теорії держави і права: сутність, функції та форми держави	4	2	5	1	3	Питання, тести, кейси, есе
2.	Тема 2. Правовідносини. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.	4	2	5			
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика основних галузей права							
3.	Тема 3. Конституційне право як провідна галузь права України	4	2	4	2	3	Питання, тести, кейси, есе
4.	Тема 4. Основи цивільного права України	4	2	4			
5.	Тема 5. Основи трудового права України	4	2	4			
6.	Тема 6. Основи адміністративного та кримінального права України	4	2	4			
7.	Тема 7. Основи права природокористування	4	1	4			
8.	Тема 8. Основи сімейного права України	4	1	5			
Всього		32	14	35	3	6	

Заочна форма навчання

№ п/п	Тема	Кількість годин					Контрольні заходи
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	
Змістовий модуль 1. Загальні засади теорії держави і права. Правовідносини							
1.	Тема 1. Основи теорії держави і права: сутність, функції та форми держави	4	2	10			Питання, тести, кейси, есе
2.	Тема 2. Правовідносини. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.			10			
Змістовий модуль 2. Загальна характеристика основних галузей права							
3.	Тема 3. Конституційне право як провідна галузь права України	4	2	10			Питання, тести,

4.	Тема 4. Основи цивільного права України			10		кейси, есе
5.	Тема 5. Основи трудового права України			10		
6.	Тема 6. Основи адміністративного та кримінального права України			10		
7.	Тема 7. Основи права природокористування			10		
8.	Тема 8. Основи сімейного права України			8		
Всього		8	4	78		

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття № 1-2

Тема: Основи теорії держави і права: сутність, функції та форми держави.

Мета: сформувати розуміння сутності держави і права, їх ознак, функцій та форм, а також принципів правової держави й громадянського суспільства

Питання для обговорення:

1. Поняття, ознаки, сутність держави.
2. Державна влада, її інститути, функції та поділ влади. Особливості державної влади.
3. Класифікація функцій держави. Форми держави. Форма правління (монархія, республіка) та форма державного устрою (унітарна держава, федерація, конфедерація).
4. Політичний режим (демократичний, антидемократичний).
5. Ознаки громадянського суспільства.
6. Поняття правової держави. Принципи правової держави. Ознаки правової держави.
7. Поняття, ознаки, сутність та функції права.
8. Поняття форм (джерел) права. Основні форми права (нормативний акт, правовий звичай, правовий прецедент, нормативний договір, правова доктрина).
9. Поняття системи права. Ознаки системи права.
10. Норма права: поняття, внутрішня структура. Інститут права.

Практичне заняття № 3-4

Тема: Правовідносини. Правова поведінка. Правопорушення. Юридична відповідальність.

Мета: засвоїти поняття правовідносин і правової поведінки, розкрити склад і види правопорушень, основи та види юридичної відповідальності

Питання для обговорення:

1. Поняття та ознаки правовідносин.
2. Матеріальні та юридичні передумови виникнення правовідносин.
3. Суб'єкти правовідносин.
4. Об'єкти правовідносин.
5. Правова поведінка та її види.
6. Поняття та види правомірної та неправомірної поведінки.
7. Правопорушення: його склад та види.
8. Юридична відповідальність та її види.

Практичне заняття № 5-6

Тема: Конституційне право як провідна галузь права України.

Мета: ознайомити з Конституцією України, принципами організації влади та основами демократичного устрою

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет та система галузі конституційного права. Місце та роль конституційного права в системі права України.
2. Джерела галузі конституційного права.
3. Державні символи України.
4. Конституційні принципи поділу державної влади. Система органів державної влади в Україні.
5. Конституційний статус та функції Верховної Ради України.
6. Конституційний статус Президента України.
7. Конституційний статус Кабінету Міністрів України.

8. Народовладдя. Референдум.
9. Громадянство.
10. Свобода, права та обов'язки громадян.

Практичне заняття № 7-8

Тема: Основи цивільного права України.

Мета: сформувати знання про цивільне право, його суб'єкти й об'єкти, принципи цивільних відносин, право власності та договірне право

Питання для обговорення:

1. Поняття та особливості цивільного права. Приватне право.
2. Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Закон України «Про захист прав споживачів».
3. Цивільні правовідносини. Майнові та немайнові права.
4. Фізична особа як учасник цивільних відносин. Цивільна дієздатність та правоздатність фізичних осіб.
5. Юридична особа як учасник майнових цивільних відносин. Господарські товариства.
6. Об'єкти цивільних прав.
7. Поняття, зміст, форми права власності та особливості його захисту. Право власності юридичних осіб.
8. Право інтелектуальної власності.
9. Загальні положення про договори.
10. Захист цивільних прав.
11. Загальні положення про спадкування. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Спадковий договір.

Практичне заняття № 9-10

Тема: Основи трудового права України.

Мета: розкрити зміст трудових відносин, права й обов'язки працівників і роботодавців, трудовий договір та захист трудових прав

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет та джерела трудового права.
2. Колективний договір, зміст та порядок укладення.
3. Трудовий договір: сторони, зміст та види.
4. Підстави припинення трудового договору та їх класифікація. Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунків.
5. Робочий час та час відпочинку. Поняття та види відпусток.
6. Оплата та охорона праці.
7. Трудова дисципліна: порядок застосування заохочень і дисциплінарних стягнень.
8. Порядок вирішення трудових спорів.

Практичне заняття № 11-12

Тема: Основи адміністративного та кримінального права України.

Мета: ознайомити з адміністративними проступками й відповідальністю, поняттям злочину, принципами кримінальної відповідальності та видами покарань

Питання для обговорення:

1. Поняття, предмет та джерела адміністративного права.
2. Принципи державного управління в Україні.
3. Суб'єкти адміністративного права.
4. Поняття адміністративного правопорушення та його ознаки.
5. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень.
6. Порядок притягнення до адміністративної відповідальності.
7. Поняття кримінального права, його принципи, джерела та система.
8. Поняття та ознаки кримінального правопорушення, його види та стадії.
9. Кримінальна відповідальність та її підстави.
10. Корупційне правопорушення: поняття та відповідальність.

Практичне заняття № 13-14

Тема: Основи права природокористування. Основи сімейного права України.

Мета: сформувати у студентів знання про правові засади природокористування, розкрити питання власності на природні ресурси й відповідальності за екологічні правопорушення, а також засвоїти норми щодо шлюбу, прав та обов'язків членів сім'ї та способів їх захисту

Питання для обговорення:

1. Основні поняття права природокористування. Екологічна безпека.
2. Об'єкти та суб'єкти права природокористування.
3. Право власності на природні об'єкти. Право користування природними об'єктами.
4. Поняття сімейного права. Предмет правового регулювання.
5. Поняття шлюбу. Умови одруження (взаємна згода, досягнення шлюбного віку).
6. Перешкоди до укладення шлюбу.
7. Порядок укладення шлюбу. Припинення шлюбу (в односторонньому порядку, в органах ДРАЦС, в судовому порядку).
8. Шлюбний контракт.
9. Особисті й майнові права та обов'язки подружжя.

6. Самостійна робота

Самостійна робота є основним способом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в поза аудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах установленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою та засобами самоконтролю - реферат та його доповідь з презентацією.

Реферат із дисципліни «Право» складається із двох складових:

I. Теоретичної частини.

II. Практичної частини.

I. Теоретична частина реферату присвячується вузькій проблематиці курсу. Тема роботи може бути запропонована самим здобувачем та узгоджена з керівником курсу або може бути вибрана здобувачем із наведених нижче тем:

1. Поняття та основні ознаки права: його роль у регулюванні суспільних відносин.
2. Конституція України як Основний Закон: верховенство Конституції та її пряма дія.
3. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні: гарантії та механізми захисту.
4. Принцип верховенства права: зміст, значення та практика застосування.
5. Система органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні.
6. Право власності в Україні: поняття, види та правові гарантії.
7. Договір у цивільному праві: поняття, види та умови дійсності.
8. Спадкове право: порядок спадкування за законом і за заповітом.
9. Трудовий договір: поняття, сторони, порядок укладення та розірвання.
10. Права та обов'язки працівників і роботодавців: механізми захисту трудових прав.
11. Адміністративне правопорушення та адміністративна відповідальність.
12. Поняття злочину та його склад. Основні види злочинів за Кримінальним кодексом України.
13. Юридична відповідальність: поняття, види та принципи.
14. Судова система України: структура, принципи діяльності та функції.
15. Нотаріат в Україні: правовий статус та основні функції.
16. Адвокатура та безоплатна правова допомога: гарантії доступу до правосуддя.
17. Основи екологічного права: правові засади охорони довкілля та природокористування.
18. Шлюб і сім'я у праві України: порядок укладення та розірвання шлюбу, права й обов'язки членів сім'ї.
19. Міжнародне право та його співвідношення з національним правом України.
20. Європейська інтеграція та вплив права Європейського Союзу на правову систему України.

Робота оформляється у вигляді презентації та захищається за допомогою мультимедійних засобів в присутності інших здобувачів.

II. Практична частина реферату передбачає створення здобувачем глосарію термінів із опрацьованої наукової тематики, розробку тестів або аналіз рішень національних судів та Європейського суду з прав людини щодо захисту прав та інтересів людини та громадянина.

Модуль «Самостійна робота» визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих при виконанні поставлених завдань (написання реферату та його представлення).

7. Тренінг з дисципліни

Тренінг є важливим компонентом навчання, який сприяє інтеграції теоретичних знань із практичною діяльністю. Він передбачає не лише використання вже здобутих знань, але й активне формування нових навичок через практичне застосування отриманої інформації. Основною метою тренінгу є поглиблення знань у конкретній сфері відповідно до тематики тренінгу, що включає не лише повторення і закріплення знань, а й розвиток компетенцій, необхідних для ефективного вирішення професійних завдань.

Тренінг з навчальної дисципліни забезпечує:

1. інтеграцію знань, отриманих в процесі навчання, з практичними навичками, що дозволяє здобувачам перевірити і закріпити свої знання через практичні завдання та сценарії;
2. формування і вдосконалення навичок, необхідних для практичного застосування знань у реальних ситуаціях, що сприяє розвитку професійної компетентності;
3. розвиток навичок критичного аналізу інформації та прийняття обґрунтованих рішень;
4. удосконалення навичок комунікації та співпраці через групову роботу, обговорення і дебати, що сприяє ефективному обміну ідеями та знаходженню оптимальних рішень.

Тренінг включає етапи підготовки та оцінювання, які дозволяють визначити рівень засвоєння матеріалу та ефективність навчання.

Рекомендований порядок підготовки до тренінгу передбачає:

1. самостійне опрацювання законодавства, судової практики та відповідної наукової літератури з тематики тренінгу;
2. підготовка презентації та участь у дискусії в рамках аудиторного проведення тренінгового заняття.

Тренінг проводиться наприкінці семестру на окремому занятті. За підсумками тренінгу викладач робить підсумок про рівень засвоєння здобувачами матеріалу та оцінює якість їх підготовки.

Структура тренінгу:

1. вступна частина (ознайомлення з метою і завданнями тренінгу; вступний огляд обраної тематики тренінгового заняття);
2. теоретичний блок (презентація основних правових положень з обраної тематики, огляд судової практики національних судів та ЄСПЛ, огляд наукової літератури);
3. практичний блок (аналіз конкретних кейсів для закріплення теоретичних знань і навичок, обговорення результатів і висновків кейс-стаді);
4. завершальна частина (підведення підсумків тренінгу, відповіді на питання учасників та обговорення можливих труднощів, отримання зворотного зв'язку від учасників).

Тематика тренінгу

1. Конституційні права і свободи: як їх реалізувати та захистити (інтерактивні завдання з Конституцією України, аналіз гарантій і обмежень під час воєнного стану).
2. Правова культура та правосвідомість: роль молоді у формуванні правової держави (дискусія, рольові ігри, робота з поняттями «право», «законність», «відповідальність»).

Модуль «Тренінг» визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час тренінгу.

8. Методи навчання

У навчальному процесі використовуються: лекції, практичні та індивідуальні заняття, групова робота, комунікативні техніки, реферування, а також методи опитування, тестування, ділові ігри тощо.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: стандартизовані тести; поточне опитування; модульний контроль; проведення тренінгів; презентації результатів виконаних завдань та

досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; презентація самостійної роботи; інші види індивідуальних та групових завдань; екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестування, ситуаційне завдання)	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять	Модульна контрольна робота (теоретичні питання, тестування, ситуаційне завдання)	Оцінювання виконаних завдань під час тренінгу	Оцінювання завдань самостійної роботи	Тестові завдання, теоретичні питання, ситуаційне завдання

Модуль 1 та Модуль 2. Оцінка за «Поточне оцінювання» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на кожному практичному занятті. Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0». «Модульний контроль» проводиться з урахуванням усіх тем дисципліни. Включає виконання письмової роботи. Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацьовання відбуваються у години консультацій у системі Moodle.

Модуль 3. Визначається як середнє арифметичне з виконаних завдань.

Модуль 4. Оцінка за завдання самостійної роботи.

Результати виконання завдань Модулів 1–4 оцінюються за наступною системою:

90–100 балів – здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, демонструє високий рівень знань і компетентностей. Завдання відповідного модуля виконані грамотно, з чіткою аргументацією та логічною структурою. Здобувач проявляє самостійність у підходах до вирішення завдань, активно застосовує отримані знання на практиці та проявляє творчий підхід у формулюванні висновків і рішень. Всі відповіді точні та обґрунтовані, відсутні помилки.

75–89 балів – здобувач добре володіє матеріалом, але під час виконання окремих завдань відповідного модуля спостерігаються недостатня глибина аналізу або аргументації. Можливі незначні неточності чи помилки, однак загальна структура завдань логічна, а підходи до вирішення демонструють творчість та самостійність. Здобувач здатний застосовувати знання на практиці, але іноді потребує уточнення або додаткового обґрунтування висновків.

60–74 бали – здобувач у цілому знає навчальний матеріал і використовує його при виконанні завдань відповідного модуля, однак аналіз і аргументація недостатні. При виконанні завдань допускаються суттєвіші помилки та неточності. Творчий підхід проявляється частково, а самостійність обмежена. Здобувач здатний вирішувати завдання, але його відповіді потребують значного доопрацювання для досягнення високого рівня.

1–59 балів – здобувач не володіє навчальним матеріалом, не здатний розкрити зміст завдань відповідного модуля. Завдання виконані частково або не виконані взагалі. Здобувач не проявляє самостійності, не бере участі у колективній роботі та не демонструє розуміння ключових концепцій матеріалу.

Модуль 5. Оцінка за завдання, які виносяться на екзамен.

Екзамен оцінюється у 0–100 балів як сума балів за виконані завдання:

1. Тести (10×2 бали = max. 20 балів)

2. Теоретичні питання (2×20 балів = max. 40 балів)

- 11–20 балів – повне засвоєння матеріалу; відповідь ґрунтовна, логічно побудована та самостійна; всебічно охоплює суть питання;

- 1–10 балів – відповідь часткова, містить неточності; аргументація слабка, розкриття завдання неповне.

3. Практичне завдання (1 × 40 балів = max. 40 балів)

- 26–40 балів – завдання виконано правильно та в повному обсязі; логіка розв’язання обґрунтована; результати проаналізовані самостійно; продемонстровано практичне використання теоретичних знань;
- 11–25 балів – здебільшого завдання виконано правильно, проте є окремі неточності; аргументація неповна;
- 1–10 балів – знання обмежені; розв’язання часткове, містить значні помилки; аналіз та пояснення поверхневі або відсутні.

Шкала оцінювання

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	задовільно	E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-8
2.	Система moodle.wunu.edu.ua	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Конституція України від 28.06.1996 року № 254к/96-ВР. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 № 2947-III. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>
4. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. № 8073-X. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-II. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
7. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. Офіційний веб-портал Верховної ради України: нормативно-правові акти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>
8. Правознавство: підручник / Г. І. Балюк, О. С. Лотюк, О. П. Орлюк, С. В. Петков, В. С. Щербина [та ін.]; за відп. ред. В. С. Ковальського. 14-те вид., допов. і перероб. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 660 с.
9. Совгіря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип., Київ: Юрінком Інтер, 2023. 556 с.
10. Шаповал В. М. Конституційне право зарубіжних країн. Підручник. Юрінком Інтер. 2023. 224 с.

11. Скакун О. Ф. Теорія держави і права. навчальне видання, 4-те видання, доповнене і перероблене. 2021. 524 с.
12. Тертишник В., Батраченко Т., Сачко О., Крижановська О., Тертишник І. Судові та правоохоронні органи України. Підручник / За заг. ред. В. Тертишника. Київ: Алерта, 2025. 408 с.
13. Адміністративне право України: підручник / за заг. ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 700 с.
14. Шульженко Ф. П. Правознавство: Підручник для студентів економічних та фінансових навчальних закладів. Київ: Видавництво «Ліра-К». 2025. 590 с.
15. Гарагонич О. В., Дорошенко Л. М., Кологойда О. В., Пожоджук Т. Б. Корпоративне право : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 668 с.
16. Волохов О. С. Ефективність законодавства та міжнародні стандарти правотворчості: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 484 с.
17. Балацька О. Р. Доступ до правосуддя — sui generis: теорія і практика : монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 436 с
18. Кравченко І. Трудове право України. Практикум. Київ, 2020. 476 с.
19. Бурима К.В. Індивідуальні трудові спори. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 94-101.
20. Kodeks prasy. URL: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2022/pozycja/1510>
21. Kodeks cywilny Rzeczypospolitej Polskiej: Ustawa z dnia 23.04.1964. URL: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19640160093/U/D19640093Lj.pdf>
22. Актуальні проблеми міжнародного права та права Європейського Союзу : підручник / за заг. ред. І. А. Галіахметова, О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ : Юрінком Інтер, 2025. 564 с.
23. Марценко Н.С. Використання цифрових технологій для покращення результатів цивільного правосуддя: зарубіжний досвід. *Нове Українське право*. Євроінтеграція. 2022. С. 57-65. <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/392>
24. Drakokhrust T., Martsenko N. Artificial Intelligence in the Modern Judicial System. *Journal of Modern Educational Research*, 2022; 1: 5. DOI: 10.53964/jmer.2022005. <https://www.innovationforever.com/article.JMER20220107>
25. Марценко Н.С. Цивільно-правова відповідальність за шкоду, спричинену штучним інтелектом. *Наукові записки*. Серія: *Право*, 2022. <https://pravo.cuspu.edu.ua/index.php/pravo/article/download/105/89>

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL:<http://portal.rada.gov.ua/>
2. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL:<http://www.president.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL:<http://www.kmu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-портал органів судової влади України. URL:<http://court.gov.ua/>
5. Єдиний державний реєстр судових рішень URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>